

10.6.2015

ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus

Lausuntopyyntö UUDELY/5430/2014

LAUSUNTO KULMAKORPI I YVA-SELOSTUS

Ei huomautettavaa YVA-selostukseen.

Caruna Espoo Oy
Asset Management

Jussi Rönkkö
Program manager
p. 040 158 7781
jussi.ronkko@caruna.fi

Aluehallintovirasto

Etelä-Suomi
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue

LAUSUNTO

ESAVI/3907/05.14.00/2015

18.6.2015

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite lausuntopyyntö 27.4.2015, UUDELY/5430/2014

ESPOON KAUPUNGIN KULMAKORPI I:N KALLIONLOUHINTA JA MURSKAUS – YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS

Espeen kaupunki suunnittelee Kulmakorpi I –nimiselle ehdotusvaiheessa olevalle asemakaava-alueelle uuden työpaikka-alueen rakentamista, mikä edellyttää kallion louhintaa, louheen murskausta ja murskeen poistoa alueelta.

Arvioitavat vaihtoehdot:

VE 0: hanketta ei toteuteta: kalliota ei louhita, asemakaavaa ei toteuteta

VE 1: kalliota louhitaan n. 40 ha, louhinnan kokonaismäärä noin 2,3 milj. m³ktr (noin 6,2 milj. tonnia), louhinta kestää alle 6 vuotta (3-6 vuotta) ja vaikutusten arvioinnissa louhinnan ja murskauksen on oletettu kestävän 3 vuotta

VE 1A: kalliota louhitaan n. 40 ha, louhinnan kokonaismäärä noin 2,3 milj. m³ktr (noin 6,2 milj. tonnia), louhinta kestää yli 6 vuotta (6-10 vuotta) ja vaikutusten arvioinnissa louhinnan ja murskauksen on oletettu kestävän 10 vuotta

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Talousvesi

Arviointiselostuksen mukaan hankealue ei sijaitse pohjavesialueella ja lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat noin 1,5 km etäisyydellä eikä niihin ole suoraa pohjaveden virtausyhteyttä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) valmistaa Dämmanin vedestä juomavettä Dämmanin vedenpuhdistuslaitoksella. Arviointiselostuksen

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150, 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 110, 00521 Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4
PL 301, 45101 Kouvola

mukaan vedenpuhdistuslaitoksen toiminta aiotaan lakkauttaa vuoden 2016 loppuun mennessä eikä sitä tulla käyttämään varavedenottamona.

Hankealueen maaperän mahdollista pilaantumista ei ole tutkittu. Arviointiselostuksen mukaan ennen pintamaiden kuorintaa tulee tehdä tarvittavat tutkimukset (lähinnä motocross-radalla ja itäosan teollisuusalueella) maaperän puhtauden varmistamiseksi.

Arviointiselostuksen mukaan lähimmät yksityiskaivot sijaitsevat noin puolen kilometrin etäisyydellä hankealueen pohjois-, itä- ja länsipuolella. Toiminnalla ei arvioida olevan suoria pohjavesivaikutuksia yksityiskaivoihin, mutta louhintatärinä voi aiheuttaa muutoksia porakaivojen rakenteille ja veden laadulle. Hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä tullaan kartoittamaan uudelleen hankealueen pohjois-, itä- ja länsipuolella olevat yksityiskaivot.

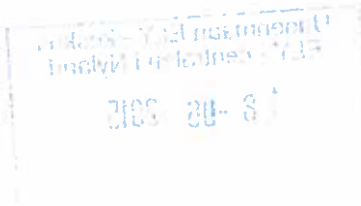
Louhittavasta alueesta noin 1100 metriä itään Mustanpurontien alueella osassa yksityiskaivoja vedenlaatu on heikentynyt vuonna 2014, minkä vuoksi Espoon kaupunki on kehottanut keittämään näiden kaivojen veden ennen käyttöä. Syitä veden laadun heikentymiseen on selvitetty vuosina 2014–2015, mutta syyt eivät olleet selvinneet arviointiselostuksen teon aikana.

Arviointiselostuksessa suositellaan pohjavesivaikutusten seurantaan alueen läheisyydessä olevista pohjaveden havaintoputkista sekä tarkkailuputken asentamista hankealueen eteläpuolelle ja hankealueen sekä Kulmakorven entisen maankaatopaikan välialueelle. Louhintatärinän vaikutuksia yksityiskaivojen veden laatuun suositellaan seurattavaksi osana pohjavesien vaikutusten seurantaan. Mahdollisia muutoksia radonin pitoisuuksissa voidaan seurata hankealueen läheisyyteen sijoittuvista pohjaveden havaintoputkista sekä lähimmistä yksityiskaivoista.

Aluehallintovirasto pitää hyvänä, että jatkosuunnittelun yhteydessä kartoitetaan hankealueen pohjois-, itä- ja länsipuolella olevat yksityiskaivot uudelleen. Kartoituksen yhteydessä on tarpeellista selvittää kaivojen kunto ja veden käyttötarkoitus sekä tehdä perustutkimukset talousvesikäytössä olevien kaivojen veden laadun osalta, jos niitä ei ole aikaisemmin tutkittu. Porakaivojen osalta on tarpeen tutkia myös radonpitoisuus. Aluehallintovirasto pitää tarpeellisena maaperän mahdollisen pilaantumisen selvittämistä arviointiselostuksessa esitetyssä laajuudessa.

Melu

Tehdyn melumallinnuksen perusteella yli 55 dB(A) päiväajan tiemelulle altistuu Kolmperässä 12 asuinrakennusta, Histassa yksi asuinrakennus ja Nupurissa 32 asuinrakennusta, joista yli 60 dB(A) melulle altistuu 25

asuinrakennusta. Suunnitellut louhinta ja murskaus lisäävät melua lähinnä olevien asuinrakennusten kohdalla keskimäärin 0 - 3 dB(A).

Hankealueen läheisyydessä on 33 lomarakennusta, jotka tehdyn melumallinnuksen perusteella kaikki altistuvat yli 45 dB(A) tiemelulle. Louhintaan ja murskaukseen liittyvä raskas liikenne aiheuttaa yhden loma-asunnon ohjearvon ylittymisen. Kyseisen loma-rakennuksen kohdalla melutaso on jo nykytilanteessa 60 dB(A).

Melun yhteisvaikutuksia arvioitiin mallintamalla melutasoja tilanteissa, joissa suunnitellun hankkeen ja Takapellon louhinnat ja murskaukset ovat käynnissä yhtä aikaa. Melumallinnuksen perusteella yli 55 dB(A) melutasolle altistuvien asuinrakennusten määrää ei lisääntynyt.

Meluhaittojen vähentämiseksi arviointiselostuksessa suositellaan louhinnan, murskauksen ja lastausten sijoittamista maastossa mahdollisimman alas, hiljaisten työkoneiden ja toimintatapojen käyttöä, asukkaiden informointia, meluisimpien toimintojen ajoittamista kello 8-16 välisellä ajalla sekä maavallien käyttöä melun leviämisen esteinä.

Lisäksi suositellaan melutasoja seurattavaksi kallion louhinnan ja murskaustoiminnan alettua. Mittauspisteiden lukumääräksi suositellaan kolmea siten, että ne sijoittuvat lähimpien asuinrakennusten pihalle Kolmperässä, Histassa ja Nupurissa.

Aluehallintovirasto pitää tarpeellisena kaikkien arviointiselostuksessa suositeltujen meluhaittojen vähentämistoimien käyttämistä hankkeessa, koska melutasot jo nykyisellään ylittävät ulkomelun ohjearvot tiemelun vuoksi. Myös melumittaukset ovat välttämättömiä esitetystä laajuudesta, jotta saadaan mittauksia lähimpiin häiriintyviin kohteisiin kohdistuvista hankkeen aiheuttamista melutasoista.

Tärinä

Arviointiselostuksessa suositellaan katselmuksen tekemistä lähialueen taloissa ennen toiminnan aloittamista. Katselmus esitetään tehtäväksi kaikissa alle 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta sijaitsevilla asuinrakennuksissa sekä niissä yli 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta sijaitsevilla rakennuksissa, joissa tehdään tärinän tarkkailumittauksia. Mikäli räjäytysten aiheuttama tärinä aiheuttaisi radonin siirtymiä kallioperässä yksityiskaivojen läheisyydessä tai halkeamia rakennuksissa, se voi aiheuttaa muutoksia radonin pitoisuuksiin talojen sisällä tai kaivovesissä.

Aluehallintovirasto pitää katselmusten tekemistä asuinrakennuksissa esitetystä laajuudesta tarpeellisena. Asuinrakennusten tai porakaivojen radonpitoisuus tulee tarvittaessa mitata, mikäli epäillään tärinän

vaikuttaneen rakennuksiin tai porakaivoihin siten, että muutokset niiden radonpitoisuuteen ovat mahdollisia.

Pöly

Arviointiselostuksen mukaan hankkeella arvioidaan olevan suuria haitallisia pölyvaikutuksia, jos pölyvaikutuksia ei lievennetä. Molemmissa vaihtoehtoissa on toteutettava sekä teknisiä että toiminnallisia pölyntorjuntatoimia. Lisäksi suositellaan hiukkaspitoisuuksien mittaamista lähimmissä alistuvissa kohteissa.

Arviointiselostuksen mukaan yhteisvaikutuksia muiden toimijoiden kanssa voidaan hillitä parhaiten, jos myös muut toimijat torjuvat pölyn muodostumista omassa toiminnassaan. Selostuksessa suositellaan yhteisen pölyntorjuntaohjeen laatimista kaikille alueen toimijoille.

Aluehallintovirasto pitää välttämättömänä tehokkaita pölyntorjuntatoimia terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Pölyntorjuntatoimenpiteiden riittävyttä on tarpeen mitata lähimmissä altistuvissa kohteissa ja tarvittaessa mittauksia tulee laajentaa, mikäli mittaustulokset tai aistinvaraiset havainnot antavat siihen aiheutta eikä tilannetta saada korjattua pölyntorjuntatoimenpiteiden tehostamisella. Aluehallintovirasto kannattaa yhteisen pölyntorjuntaohjeen laatimista kaikille alueen toimijoille.

Yhteisvaikutukset

Arviointiselostuksen mukaan tärkeäksi terveyteen vaikuttavaksi haitaksi asukkaat kokevat Ämmässuon ja Kolmperän alueen kokonaisuutena. He kokevat joutuvansa elämäänsä useiden eri toimintojen aiheuttamien päästöjen keskellä ilman riittävää seuranta niiden aiheuttamista terveyshaitoista.

Arviointiselostuksen mukaan sosiaalisten ja mahdollisten terveysvaikutusten lieventämiseksi ja hallitsemiseksi asukkaille olisi tärkeää terveysvaikutusten laaja ja puolueeton kartoittaminen. Asukkaat ovat toivoneet esim. alueellisia terveystarkastuksia ja alueita vertailevia epidemiologisia tutkimuksia, jotka koskisivat koko Ämmässuon ja Kulmakorven aluetta. Tätä asiaa olisi syytä edistää aluetta koskevissa tulevilla päätöksissä hankkeesta riippumatta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää hanketta koskevien tutkimusten ja seurannan tulosten tiedottamiseen asukkaille.

Aluehallintovirasto kannattaa asukkaiden mahdollisten terveysvaikutusten kartoittamista. Tarpeellisuuden arviointi tulee tehdä Espoon seudun ympäristöterveyden ja Espoon kaupungin terveydenhuollon sekä alueen eri toiminnanharjoittajien toimintaa valvovien viranomaisten yhteistyönä asiantuntijalaitoksia hyödyntäen.

Kartoituksessa on syytä hyödyntää jo olemassa olevaa tietoa (tehdyt selvitykset, mittaus- ja valvontatulokset, asukkaiden kokemukset) ja sen jälkeen arvioida tarkempien epidemiologisten tutkimusten ja terveystarkastusten tarpeellisuus ja laajuus.

Aluehallintovirasto pitää tarpeellisena hanketta koskevien tutkimusten ja seurannan tulosten avointa, nopeaa ja riittävää tiedottamista asukkaille. Suositeltavaa olisi järjestää tarvittaessa myös asukkaiden ja viranomaisten yhteistapaamisia, joka mahdollistaisi kaupungin eri toimialojen viranomaisten ja asukkaiden samanaikaisen vuoropuhelun ja voisi siten vähentää asukkaiden huolia ja mahdollisia väärinymmärryksiä.

Muuta

Aluehallintovirasto pitää hyvänä, että YVA-menettelyä varten perustetussa ohjausryhmässä on mukana Espoon seudun ympäristöterveyden edustaja.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

TIEDOKSI

Espoon seudun ympäristöterveys

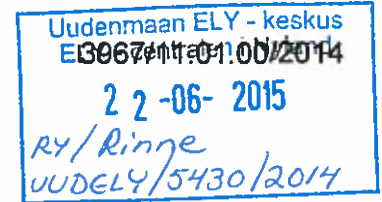
ESPOO
ESBO

Lausunto

1 (5)

Ympäristökeskus

16.6.2015

Uudenmaan ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
PL 36
00521 HELSINKI
Suomi

Espon ympäristölautakunnan lausunto Uudenmaan ELY keskukselle Espon Kulmakorpi I-louhinta-alueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Espon kaupungin lausunnon ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta antoi ympäristölautakunta 11.6.2015 § 53 Espon kaupungin teknisen ja ympäristötoimen lautakuntien johtosäännön 5 § perusteella. ELY -keskus on pyytänyt lausuntoa 2.7.2015 mennessä.

ELY-keskus on pyytänyt erikseen lausuntoa myös sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Taustaa

Espon kaupunki on laatimassa Kulmakorpi I -nimistä asemakaavaa uuden työpaikka-alueen rakentamiseksi. Rakentaminen edellyttää kallion louhintaa ja tasoittamista, jotta kunnallistekniikka ja katuverkko saadaan rakennetuksi.

Hankkeen luonteesta johtuen hankkeen sijoituspaikkavaihtoehtoja ei arvioinnissa ole. Toteutusvaihtoehtoina on arvioitu louhinta tehtäväksi nopeammalla aikataululla noin 6 v aikana ja pidemmällä aikavälillä 6 – 10 vuoden aikana.

Ympäristölautakunta ottaa lausunnossaan huomioon, että Ämmässuo-Kulmakorpi -alueella on jo nykyisellään paljon ympäristöluvan varaisia toimintoja, joiden yhteisvaikutukset asukkaille ovat olleet merkittävän haitallisia. Tämän vuoksi jokaisen tulevan hankkeen kohdalla tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että asukkaille aiheutuu hankkeista mahdollisimman vähän häiriötä.

Maisema ja luonto

Hankkeen toteuttamisen maisemalliset vaikutukset on selvitetty. Piirroksat, havainnekuvat ja kartat havainnollistavat hankkeen näkymistä lähialueelle. Lähimaisemassa tapahtuu suuri muutos, kun alueen metsä kaadetaan ja louhinnassa syntyy laaja avoin kenttä. Paikalla kasvava havumetsä ja siinä viihtyvät kasvit ja eläimet katoavat. Alueen kasvisto, eläimistö ja merkitys suojelun kannalta on selvitetty.

Suojeltavia eliölajeja ei tavattu hankealueella, mutta nisäkkäistä liito-oravia esiintyy asutusalueella noin 500 m hankealueesta länteen. Liito-oravan liikkumisen kannalta kriittisempänä kohtana voidaan pitää hankealueen itäreunaa.

Nykytilassa teollisuusalueen ja suojelualueen välillä on notkelma, jossa on varttunutta kuusimetsää sekä rinteillä mäntyvaltaista kangasmetsää. Ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että jatkosuunnittelun yhteydessä tämä metsäkaistale säilytetään YVA:ssa esitetyn louhintasuunnitelman mukaisesti alueiden välisenä suojavyöhykkeenä, joka osaltaan estää pölyn leviämistä Kakarlamminsuon luonnonsuojelualueelle.

Hankkeesta ei saa aiheutua haitallisia vaikutuksia Kakarlammen luonnonsuojelualueelle eikä Gumbölenjoen meritaimenkannalle.

Liikenne

Asukkaat ovat useassa yhteydessä tuoneet voimakkaasti esille huolensa Nupurintien vilkkaasta raskaiden ajoneuvojen liikenteestä tilanteessa, jossa kevyen liikenteen väylä puuttuu. Hankealue sijoittuu välittömästi Nupurintien varrelle ja lisää alueen raskasta liikennettä. Tämän vuoksi kevyen liikenteen väylä tulee rakentaa jo ennen hankealueen louhinnan aloittamista.

Louhinta-alueen liikenne tulee ohjata koko hankkeen ajan Kulmakorventien liittymän kautta, joka sijaitsee lähellä Turun moottoritien liittymää. Tällä järjestelyllä raskasta ajoneuvoliikennettä voidaan rajoittaa kapealla Nupurintiellä ja siirrettyä kauemmaksi mm. Kolmperän asuinalueelta.

Melu ja tärinä

Nykytilanteessa Kolmperän, Histan ja Nupurin alueella on 20 rakennusta yli 55 dB melualueella ja Nupurissa 25 rakennusta, joiden luona jopa 60 dB melu ylittyy, syynä Turun moottoritien sekä muun alueen toiminnan kuten louhintojen aiheuttama melu. Hankealue sijoittuu 50 - 100 m etäisyydelle moottoritiestä ja on tien melualueella. Arviointiselostuksen mukaan melutaso voi nousta louhinnan johdosta nykyisestä tasosta enimmillään 3 dB lähimpien asuntojen luona. Muutoinkin louhinta ja räjäytykset tulevat kuulumaan asuinalueilla, koska melu erottuu tasaisesta tieliikennemelusta vaikkakaan melun ohjearvot eivät ylittyisi. Meluhaittoja tulee vähentää riittävällä suojauksilla ja toiminta-aikojen rajauksella.

Ympäristölautakunta pitää aiheellisena huolta siitä, että louhintatärinä voi aiheuttaa ongelmia alueen porakaivoissa. Tärinä voi laukaista kalliossa jo olemassa olevia jännitystiloja, jolloin kaivoa ympäröivään kallioon voi syntyä pintavettä johtavia halkeamia tai mahdollisista kaivon seinämien kalliorapautumista voi varista kiviainesta kaivoveteen.

Räjäytettävien kenttien kokoa, käytettävien räjäytyspanosten suuruutta sekä räjäytysaikoja tulee rajoittaa. Räjähdyksistä aiheutuvia haittoja alueen asukkaille, lähialueen rakennuksiin sekä kaivovesiin tulee seurata. Läheisen Kulmakorven

louhinta on herättänyt asukkaiden keskuudessa voimakasta kritiikkiä mm. liian voimakkaiden räjäytysten vuoksi.

Ympäristölautakunta edellyttää, että lähialueen talot katselmoidaan YVA-selvityksen ehdotuksen mukaisesti ennen toiminnan aloittamista. Katselmoitavaksi esitetään kaikki alle 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta sijaitsevat asuinrakennukset. Lisäksi katselmoidaan ne yli 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta sijaitsevat rakennukset, joissa tehdään tärinän tarkkailumittauksia.

Pöly

Lautakunta pitää huonona sitä, että hankkeen mukaiset louhinnat poistaisivat pääosin Kulmakorven nykyisiä toimijoita suojaavan puuston. Ilmanpäästöjen kannalta alue muuttuu avonaisemmaksi koillis-, pohjois- ja itäsuunnassa. Nupurintien ja Letkatien väliin jäävä metsävyöhyke on toiminut suojaviheralueena estäen pölyä ja melua leviämästä pohjoiseen, asutuksen suuntaan. Mikäli hankealue toteutuu asemakaavaehdotuksen mukaisesti, suojaviheralueelle on entistä enemmän tarvetta ehkäisemään Ämmässuo-Kulmakorpi –alueen toimintojen haittoja asutukselle. Tämän vuoksi lautakunta suosittelee, että Nupurintien ja Letkatien väliin jäävä metsävyöhyke tulee jättää asemakaavoituksessa metsäiseksi suojaviheralueeksi. Se toimii myös ekologisenä yhteytenä Kakarlamminsuon suunnalta.

Molemmissa vaihtoehtoissa on tehtävä teknisiä ja toiminnallisia pölyntorjuntatoimenpiteitä, jotta pölyn pitoisuudet ympäristön herkissä kohteissa ja asutusalueilla pysyvät alle ilmalaadun ohje- ja raja-arvojen huomioiden myös alueen muut toiminnot.

Ennen louhinnan aloittamista tulee laatia YVA-selostuksessa esitetty kaikkien Ämmässuo –Kulmakorpi alueen toimijoiden yhteinen ilmanlaadun seurantaohjelma sekä luoda yhteiset kirjatut ja vastuutetut pölyntorjuntakäytännöt.

Pohjavesi, kaivot

Louhinta ei mainittavasti ulotu kalliopohjaveden pinnan alapuolelle eikä pohjavesiolosuhteissa ole odotettavissa muutoksia. Sen sijaan haitta-aineita voi päästä pohjaveteen. Ympäristölautakunta edellyttää, että hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä varmistetaan pohjaveden laadun säilyminen. Kalliorakojen kautta tapahtuvia pohjavesivuotoja tulee ehkäistä ja seurata erityisesti hankealueen eteläreunalla toteutettavan louhinnan aikana.

Kaikki alueen asukkaat ovat kaivoveden varassa ja lähimmät talousvesikaivot sijaitsevat vain noin 500 m etäisyydellä hankealueen pohjois-, itä- ja länsipuolella. Mustanpurontien joissakin kaivoissa on ilmennyt ulosteperäisiä bakteereja. Kaivovesien pilaantumisen syytä selvitetään parhaillaan ja selvitys tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa ja ympäristölupia myönnettäessä.

Ympäristölautakunta katsoo kuitenkin, että ennen hankkeen toteuttamista tulee liittää lähialueen vesihuoltoverkkoon kuulumattomat asuinkiinteistöt vesihuoltoverkkoon tai järjestää puhtaan käyttöveden saanti kiinteistöille muilla tavoin. Tämä vähentäisi myös asukkaiden huolta hankkeen vaikutuksista.

YVA –selostuksessa mainitaan, että hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä tullaan kartoittamaan uudelleen hankealueen itäpuolisen alueen, Kolmperän alueen, sekä hankealueen pohjoispuolella olevan Histan alueen yksityiskaivot. Näistä on laadittava kaivokortti. Kaikista 600 metrin säteellä sijaitsevista kaivoista on otettava vesinäyte ja määritettävä talousveden laatuparametrit. Määritykset on tehtävä ennen toiminnan aloittamista.

Lautakunta edellyttää, että louhinnan jatkosuunnittelussa varmistetaan, etteivät Kulmakorven vanhan maankaatopaikan suotovedet kulkeudu louhittavalle alueelle.

Pintavedet

Hankealue sijaitsee pintavesien vedenjakajalla. Pieneltä alalta alueen eteläosasta pintavedet virtaavat etelän suuntaan Loojärveen. Alueen pohjoisosasta vedet virtaavat pohjoiseen ensin Histan pelto-ojaan ja edelleen Nupurinjärven, Svartbäckträsketin ja Dämmanin kautta Gumbölenjokeen. Louhinnan alkaessa vedet kertyvät louhoksen pohjalle ja johdetaan kokonaisuudessaan pohjoista reittiä.

YVA –selostuksessa louhinnan aiheuttamat haitat laskuvesistöön on tunnistettu. YVA –selostuksessa hulevesille on esitetty laskeutusallasta ja biosuodatusta ennen vesien johtamista laskuojaan, mitä lautakunta pitää tarpeellisena. Lisäksi vesistöille aiheutuvien haittojen havaitsemiseksi ympäristölautakunta katsoo, että alue tulee liittää osaksi Ämmässuo-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailua.

Sosiaaliset ja terveydelliset vaikutukset

Sosiaalisten ja terveydellisten vaikutusten merkitys on noussut viime aikoina voimakkaasti esiin mm. alueella runsaasti häiriöitä aiheuttaneen louhinnan johdosta. Lisäksi lähialueelle on valmisteilla kaksi uutta suurta louhintahanketta.

Sosiaalisia ja terveydellisiä vaikutuksia on tarkasteltu monipuolisesti. Vaikutusarviossa on otettu huomioon 1,5 - 2 km säteellä sijaitsevien asuinrakennusten ja asukkaiden määrä ja erityisen herkäät kohteet kuten koulut ja päiväkodit.

Asukkaat ovat tuoneet esiin huolensa alueen haju-, pöly- ja meluvaikutuksista, lähialueen virkistyskäyttömahdollisuuksien heikentymisestä, kaivo- ja pohjavesien laadun heikentymisestä sekä liikenneturvallisuuden vähentymisestä. Alueen

monet haittavaikutukset aiheuttavat asukkaissa turhautumista ja stressiä ja muita oireita.

Selostuksessa on esitetty toimenpiteitä asukkaiden esiin tuomien haittojen vähentämiseksi. Toimenpiteet koskevat ilman laadun parantamista, meluntorjuntaa, valvontamittauksia, kunnallistekniikan ja kevyen liikenteen väylän rakentamista ja suojaviheralueiden säilyttämistä. Ympäristölautakunta haluaa korostaa myös tiedottamisen ja asukasyyhteistyön tärkeyttä hankkeen jatkovaiheissa.

Asukkaiden vaatimuksissa on runsaasti näkökohtia, jotka voidaan ottaa huomioon ympäristöluvan lupamääräyksiä laadittaessa. Kulmakorven alueella on tehty 13 ympäristövaikutusten arviointia ja yksi ns. kaava-YVA. Asukkaat ovat useasti tuoneet esiin, että kunnollista sosiaalisten ja terveydellisten vaikutusten arviointia ei ole koskaan tehty. Lautakunta katsookin, että ennen hankkeen aloittamista sellainen tulee tehdä kaupungin toimesta koko Ämmässuo-Kulmakorpi alueen toimintojen osalta.

Silloin, kun arvioitavana on useita sijoituspaikkavaihtoehtoja, sosiaalisten vaikutusten arviointi voi ohjata edullisimman sijoituspaikan valinnassa. Kun sijoituspaikkoja on vain yksi, epäedulliset sosiaaliset vaikutukset ko. paikalla eivät ole luvan myöntämisen este, mutta toiminnan lupamääräyksillä voidaan esille tulleita haittoja vähentää.

Vaihtoehtojen vertailu

Lautakunta katsoo, että mikäli 0 -vaihtoehto ei tule kyseeseen, ympäristövaikutusten sekä asukasviihtyisyyden kannalta vaihtoehto 1A on esitetyistä kahdesta muusta vaihtoehdoista parempi.

Valmistelija/ lisätiedot Harri Anttila, puh. 043-826 5219 tai etunimi.sukunimi@espoo.fi

Tarja Söderman
Ympäristönsuojelupäällikkö
050 330 9767
tarja.soderman@espoo.fi

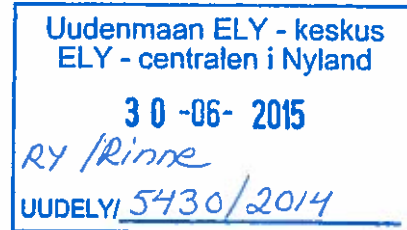
Liitteet

Tiedoksi

LAUSUNTO
18.6.2015

Asta Lieskivi-Haavisto
Tarkastaja
Uudenmaan ELY-keskus
Opastinsilta 12B
PL 36
00521 Helsinki

Lausuntopyyntönnne 27.4.2015

ESPOON KAUPUNGIN KULMAKORPI I YVA-SELOSTUS

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa ympäristövaikutusten selostuksesta, joka koskee Kulmakorven aluetta Espoon Kolmperän kaupunginosassa. Alueelle on laadittu Kulmakorpi I -niminen asemakaavaehdotus uuden työpaikka-alueen rakentamiseksi. Kaavan mukainen rakentaminen edellyttää kallion louhintaa, louheen murskaamista ja murskeen poistoa alueelta.

Ympäristövaikutusselostuksessa keskitytään alueen louhintaan liittyviin kysymyksiin. Muut asemakaavan toteuttamiseen liittyvät vaikutukset arvioidaan asemakaavoituksen yhteydessä. Espoon kaupunginmuseo tarkastelee ympäristövaikutusselostusta kulttuuriympäristöarvojen vaalimisen näkökulmasta.

Lausunnossaan hankkeen arviointisuunnitelmasta Espoon kaupunginmuseo kiinnitti huomiota siihen, että hankkeen vaikutusalueella olevat kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennuskohteet puuttuivat arviointiohjelmasta, ja huomautettiin siitä, että alueen rakennettu kulttuuriympäristö on otettava huomioon ympäristövaikutusselostuksessa. Samoin huomautettiin siitä, että muinaisjäännösten inventointitilanne on puutteellinen, ja että arkeologiseen täydennysinventointiin on ryhdyttävä.

ESPOON KAUPUNGINMUSEO
Ahertajantie 5, Tapiola, Espoo
Postiosoite: PL 3250,
02070 ESPOON KAUPUNKI
Puh. (09) 8165 7033
Fax (09) 8165 7031

ESBO STADSMUSEUM
Filtarvägen 5, Hagalund, Esbo
Postadress: PB 3250,
02070 ESBO STAD
Tfn (09) 8165 7033
Fax (09) 8165 7031

YVA-selostuksen luvussa 16 on selostettu vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Selostuksen johtopäätöksenä on, että hankkeen toteuttamisella ei ole vaikutuksia kulttuuriympäristöön, sillä hankealueelta ei ole näkyvyyttä lähiympäristön kulttuuriympäristökohteisiin, ja että hankkeen vaikutukset topografiaan ovat hyvin vähäisiä. Tämä perustuu siihen, että louhinta-alueen ja Nupurintien väliin jätetään riittävän leveä metsävyöhyke. Olemassa olevan puuston säilyminen on toteuttamisvaiheessa varmistettava.

On kuitenkin huomattava, että Kulmakorven kalliolouhinta- ja -murskaushankkeen toteuttamisella on yhteisvaikutuksia Ämmässuon kaatopaikan kanssa. Yhdessä nämä muodostavat yhä laajemman teollisuusalueeksi rinnastettavan maiseman länsi-Espooseen, jolla on oletettavasti seudullisiakin vaikutuksia. Välittömät haitat louhinnasta ja murskaamisesta jatkuvat vaihtoehdossa VE1A jopa kymmenen vuoden ajan.

YVA-selostuksen yhteydessä ei ole suoritettu arkeologisen kulttuuriperinnön inventointia, joten vaikutuksia siihen ei voida arvioida. Täydennysinventointi on suoritettava ennen hankkeen käynnistämistä, jotta sen tuloksia on mahdollista ottaa huomioon hankkeen toteuttamisessa.

Timo Tuomi
museotoimenjohtaja

Trygve Gestrin
intendentti

Tiedoksi: Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan ELY-keskus

Lausunto

1 (1)

2.7.2015

664/00.02.023.0230/2015

Uudenmaan ELY-keskus
Ympäristövaikutukset -yksikkö
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite

Asianna 27.4.2015. Lausuntopyyntö Espoon kaupungin Kulmakorpi I kallionlouhinta ja murskaus – hankkeen YVA-selostuksesta. Diaarinumero UUDELY/5430/2014

LAUSUNTO ESPOON KAUPUNGIN KULMAKORPI I KALLIONLOUHINTA JA MURSKAUS – HANKKEEN YVA-SELOSTUKSESTA

Kulmakorpi sijaitsee Dämmanin vedenpuhdistuslaitoksen raakavedenoton valuma-alueella. Dämmanin vedenpuhdistuslaitos on tärkeä osa HSY:n vesihuoltoa ainakin vuoden 2016 loppuun saakka. Alueella tehtävät toiminnot tulee suunnitella siten, että pintavesien valumat eivät heikennä Dämmanin vedenpuhdistuslaitoksella raakaveden laatua.

Yhteyshenkilöt tarvittaessa ovat käyttöpäällikkö Matti Ropponen, puh. 09 15613400 sekä riskienhallintapäällikkö Jussi Pirinen, puh. 09 1561 3013.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Raimo Inkinen
toimitusjohtaja

TIEDOKSI

HSY:n kirjaamo

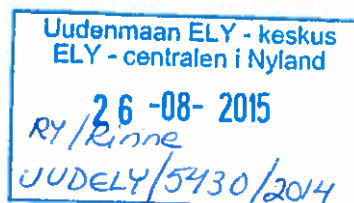
Espoon kaupunki

Päätös

Sivu 1 / 9

Sosiaali- ja
terveyslautakunta

§ 77

19.08.2015

3967/11.01.00/2014

§ 77

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Espoon kaupungin Kulmakorpi I kalliolouhinnan ja murskauksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Hemminki, puh. 050 561 1781

Liisa Keisteri, puh. 050 354 6131

etunimi.sukunimi@espoo.fi**Päätösehdotus**

Terveyspalvelujen johtaja Eetu Salunen

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää antaa Uudenmaan ELY-keskukselle liitteen mukaisen terveydensuojelulakiin perustuvan lausunnon Espoon Kulmakorpi I kalliolouhinnan ja murskauksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Käsittely

Asia käsiteltiin asian numero 2 (75 §) jälkeen.

Esittelijän tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Esittelijä muutti kokouksessa esitystään niin, että lausunnon sivulle 1 toiseksi viimeiseen kappaleen viimeisen virkkeen "Pölyn ja meluntorjuntatoimenpiteet tulee toteuttaa erityisen huolellisesti ja siten, että mahdollisesti toteutettavan hankkeen aiheuttamat pöly- ja meluhaitat asuinalueilla jäävät vähäisiksi" loppuun tehdään seuraava lisäys: ", eivätkä aiheuta terveyshaittaa asukkaille".

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

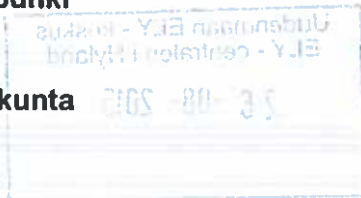
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liite

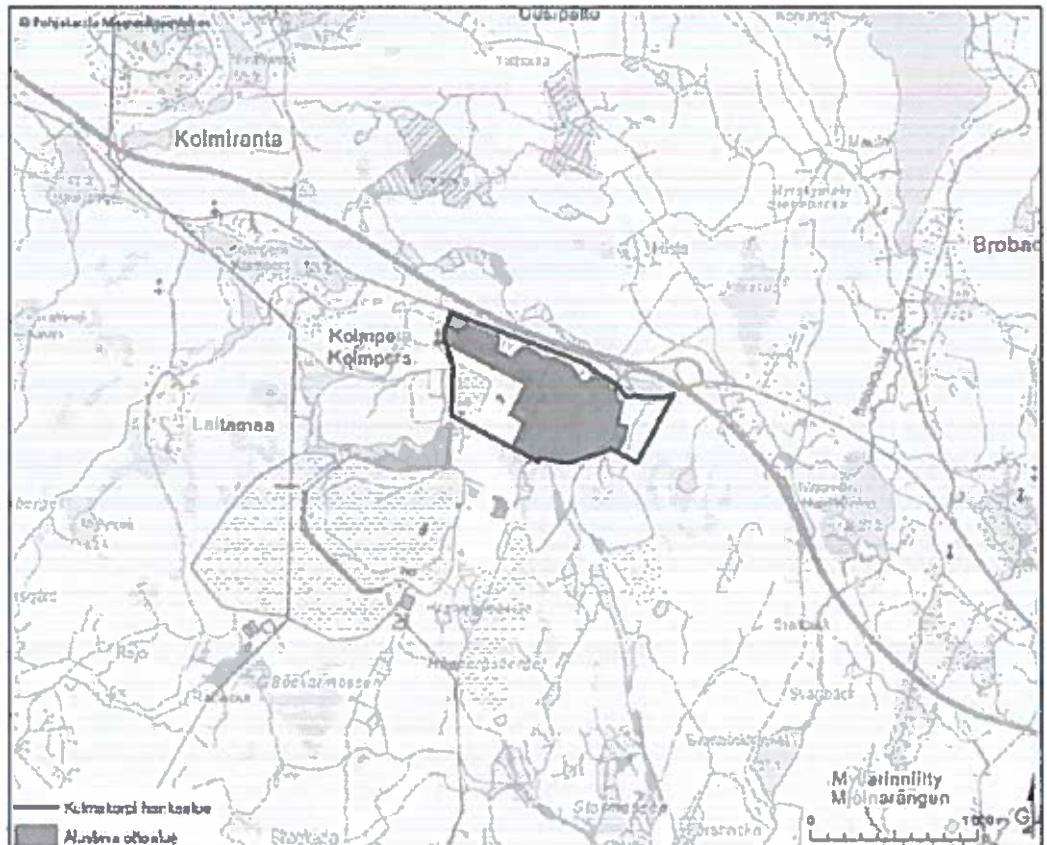
- 1 Lausunto luonnos Espoon kaupungin Kulmakorpi I kalliolouhinnan ja murskauksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Selostus**Hankkeen kuvaus:**

Hankealue on voimassa olevassa yleiskaavassa teollisuuden ja varastoinnin aluetta. Alue on osittain Espoon kaupungin omistuksessa olevaa metsäaluetta ja motocross-toiminnalle vuokrattua aluetta. Kulmakorventien varrella kaupungin omistamilla kiinteistöillä on myös

muita vuokralaisia (ulkovarastotontteja ja kivenmurskaamoja). Hankealueen länsiosassa Ämmässuonkujan varrella on HSY:n, E. M. Pekkinen Oy:n ja Rudus Oy:n omistuksessa olevia kiinteistöjä. Näillä kiinteistöillä ei louhita. Hankealue sijaitsee Kulmakorvessa Ämmässuon jäteenkäsittelykeskuksen koillispuolella. Hankealueen ympärillä on paljon maanläjitykseen ja louhintaan liittyvää toimintaa.

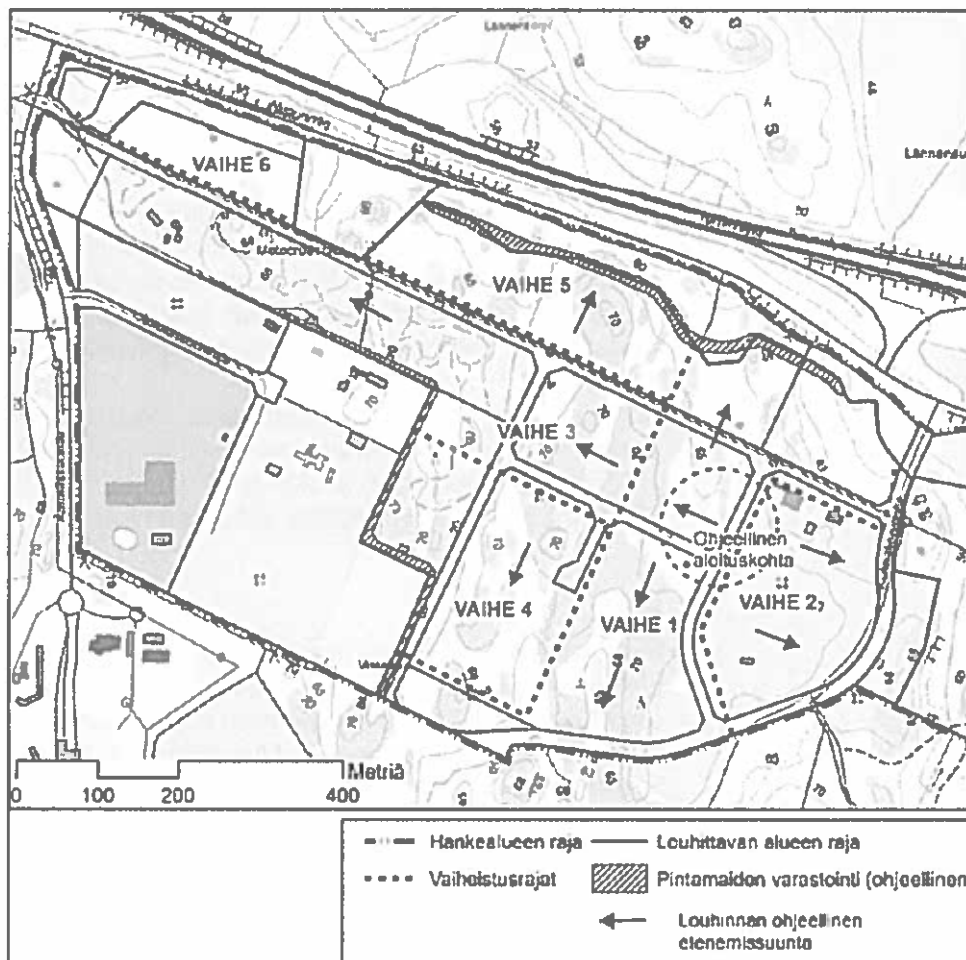

Kuva 1. Kulmakorpi 1:n YYA-menettelyn hankealueen ja louhittavan alueen sijainti.

Lähimmät asuinalueet ovat Kolmperä alueen länsipuolella, Hista alueen pohjoispuolella sekä Nupurin alue alueen itäpuolella. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat 500 metrin päässä hankealueesta. Lähin koulu ja päiväkoti sijaitsevat vajaan 2 km etäisyydellä hankealueesta.

Louhinta

Louhinnan vaiheistuksen alustavassa suunnitelmassa pyritään siihen, että sen aiheuttamat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi asutuksen ja alueen muiden toiminnanharjoittajien kannalta. Murskauslaitos sijoitetaan alueelle siten, että etäisyys siitä lähimpään asutukseen on vähintään 700 m.

Kuva 2. Louhinnan alustava vaiheistus ja toiminnan etenemissuunta.

Arviointiselostuksen mukaan Kulmakorpi 1 alueen rakentamiseen vaikuttaa merkittävästi yleisestä taloustilanteesta riippuva tonttien kysyntä. Nopeassa vaihtoehdossa 1 louhinnan ja murskauksen kokonaisvaikutukset ovat suurimmillaan. Selostuksessa on tehty laskennallisten vaikutusten arviointi siten, että 1 vaiheessa louhinta ja murskaus kestäisivät 3 vuotta ja 1A louhinta ja murskaus kestäisivät 10 vuotta. Louhinnan ja murskauksen edetessä hitaammin vaihtoehdossa 1A yhden vuoden aikaiset vaikutukset ovat vähäisempiä, mutta louhinnasta ja murskauksesta aiheutuva ympäristön kuormittuminen jatkuu pidempään vaikka lievempänä kuin vaihtoehdossa 1. Tulevien tonttien kysyntää ei tiedetä ja todellisuudessa esimerkiksi vaihtoehdossa 1A voi olla vuosia, jolloin tontteja ei rakenneta ja vuosia, joiden aikana tontteja rakennetaan rivakasti.

Arvioidut vaikutukset ihmisterveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen:

Arviointiselostuksessa ihmisiin kohdistuvat vaikutukset käsittelevät ihmisten terveyttä ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Vaikutusarviointi jakautuu terveysvaikutusten ja sosiaalisten vaikutusten arviointiin. Vaikutukset kytkeytyvät toisiinsa monin paikoin, etenkin koetun terveyden osalta on päällekkäisyyttä.

Terveysvaikutusten arvioinnissa keskityttiin erityisesti melun ja pölyn vaikutuksiin mallinnusten ja laskelmien pohjalta. Niistä saatuja tietoja verrattiin raja- ja ohjearvoihin. Raja- ja ohjearvot ovat tutkimuksiin perustuvia, jotka määrittävät rajan, jonka ylittäminen todennäköisesti aiheuttaa enemmistölle ihmisistä terveysvaikutuksia.

Hankkeeseen liittyy haittavaikutuksia, jotka eivät ylitä terveysvaikutukselle asetettuja ohjearvoja, mutta ne voivat kuitenkin aiheuttaa viihtyvyyden heikkenemistä ihmisten asuin- ja elinympäristössä. Viihtyvyyshaitta jatkuvana ja vahvana saattaa vaikuttaa haitallisesti ihmisen terveyteen.

Melu

Hankealueen suurin nykyinen melunlähde on Turunväylä ja Nupurintie. Liikenteestä aiheutuva melu ylittää päiväsaikan melulle (VN päätös 993/92) annetun keskiäänitason ohjearvon (55 dB) hankealueen pohjoisosassa 200 - 400 metrin etäisyydellä Nupurintiestä. Nykytilanteessa Kolmperän, Histan ja Nupurin alueella on yli 20 rakennusta yli 55 dB:n liikennemelualueella, ja Nupurissa 25 rakennusta yli 60 dB:n melualueella.

Suunnitellussa hankkeessa aiheutuu ympäristömelua kallioiden louhinnasta, louheen murskauksesta sekä murskeen ja louheen kuljetuksista. Arviointiselostuksessa on melumallinuksin selvitetty tieliikenteen, eri louhintavaiheiden ja murskauksen sekä murskeen kuljetusten meluvaikutuksia asuin- ja lomarakennuksiin sekä Kulmakorven muihin toimijoihin. Selostuksessa arvioidaan, että hankealueen louhinta- ja murskaustoimintojen lisäys nykyiseen kokonaismelutasoon lähimmillä asuinalueilla on korkeintaan 3 dB. Nopeamman toteutuksen vaihtoehdossa (vaihtoehto 1) melunlähteitä on hankealueella enemmän kuin hitaamman toteutuksen vaihtoehdossa 1A. Kallion louhinnasta ja murskauksesta aiheutuva melu poikkeaa kuitenkin luonteeltaan tieliikenteen melusta ja sen meluisimmat jaksot saattavat häiritä ihmisiä.

Meluntorjuntatoimenpiteet tulee toteuttaa niin, että melupitoisuudet asuinalueilla jäävät alle ohjearvojen. Meluvaikutuksia tulee lieventää esim. mahdollisimman hiljaisilla työkoneilla, toimintojen sijoittelulla maavallien taakse, toiminta-aikojen ja räjäytyspanosten suuruuden rajoittamisilla sekä asukkaiden informoinnilla, esim. räjäytysajankohdista.

Louhinnan ja murskauksen varsinaisia melutasoja suositellaan seurattavaksi melumittauksin kallionlouhinnan ja murskaustoiminnan alettua lähimpien asuinrakennusten pihalla Kolmperässä, Histassa ja Nupurissa.

Pöly

Suunnitellun hankkeen merkittävimmät vaikutukset ilmanlaatuun aiheutuvat pölypäästöistä. Hanke lisää koko alueen pölypäästökuormitusta ja louhittavan alueen puuston poisto saattaa lisätä alueen muiden hankkeiden ilmanlaatuun vaikuttavien päästöjen leviämiseen. Ilman lieventämistoimenpiteitä hankkeen vaikutus ilmanlaatuun on negatiivinen ja suuri molemmissa toteuttamisvaihtoehdoissa VE1 ja VE1A. Pölyhiukkasten koko ja koostumus vaikuttavat voimakkaasti pölyn leviämiseen ja terveysvaikutuksiin. Kivi- ja maa-ainesten käsittelystä syntyy valtaosin suuria (yli 10 mikrometrin) hiukkasia, jotka ovat epäorgaanisia ja siten vähemmän terveydelle haitallisia kuin polttoperäiset hiukkaset.

Vaihtoehdossa 1 louheen murskaus suoritetaan kahdessa laitoksessa, jolloin murskausmäärä on enimmillään 9000 tonnia /pv. Murskauksesta vapautuisi laskennallisesti päiväkohtaisesti ns.hengitettävien hiukkasten PM₁₀-päästöjä noin 100 kg/pv. Lisäksi liikenne alueella nostaa pölyä maasta, kuljetusliikenne ja kiviaineksen kuormaus aiheuttavat pölyämistä ilmaan ja tuottavat arviolta n. 57 kg PM₁₀-päästöjä. Yhteensä päivässä PM₁₀-päästöjen määrä olisi 157 kg/ pv ja niistä arviolta pienhiukkasten, PM_{2,5}-hiukkasten osuus olisi 31 kg/pv. Hengitettävistä hiukkasista pienhiukkaset ovat ihmisen terveydelle vaarallisempia.

Vaihtoehdossa 1A murskaus suoritettaisiin yhdellä laitoksella, tällöin PM₁₀-päästöjä syntyisi n. 68kg/pv ja PM_{2,5}-päästöjä 14kg/pv.

Valtioneuvoston asetuksessa (38/2011) on annettu vuosiohjeavrot hengitettävälle hiukkasille (PM₁₀, 40µg/m³) sekä pienhiukkaisille (PM₂₅, 25µg/m³).

Tehokkaat pölyntorjuntatoimet, teknilliset ja toiminnalliset, ovat välttämättömiä, jotta pölypitoisuudet eivät asutusalueella ylitä ilmanlaadun ohje- ja raja-arvoja. Rajoittamistoimenpiteillä on arviointiselostuksen mukaan mahdollista alentaa murskauslaitoksen pölypäästöjä n. 75%. Pölyn leviämistä ympäristöön voidaan estää esim. kastelemalla ja koteloimalla päästölähteet sekä käyttämällä mahdollisimman pieniä kiviaineksen putoamiskorkeuksia. Murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että sen etäisyys altistuvista kohteista on mahdollisimman suuri tai sijoittaa se lähelle pölyn leviämistä estävää estettä. Liikenteen nostattaman pölyn rajoittamiseksi voidaan käyttää ajoteiden kastelua ja suolausta.

Yhteisvaikutuksia muiden toimijoiden kanssa voidaan hillitä parhaiten jos myös muut toimijat torjuvat pölynmuodostumista omassa toiminnassaan. Koska eri hankkeiden pölypäästöjen yhteisvaikutukset ovat huomattava epävarmuustekijä, on syytä harkita Ämmässuo – Kulmakorpi alueen kaikkien toimijoiden yhteisen ilmanlaadun seurantaohjelman laatimista. Yhteisten alueellisten pölyntorjuntakäytäntöjen luominen, kirjaaminen ja vastuuttaminen olisi mahdollinen ratkaisu epävarmuuden hallintaan. Mittaukset tulisi aloittaa ennen hankkeen käynnistymistä, jotta muutosta voidaan arvioida. Mikäli ilmalaadun seurannassa ilmenee kohonneita pitoisuuksia, on harkittava pölyntorjunnan tehostamista alueella.

Tärinä

Hankkeessa syntyy tärinävaikutuksia räjäytyksistä, murskaukseen käytettävistä koneista sekä kuljetusliikenteestä. Louhittava alue sijaitsee muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta yli 500 metrin etäisyydellä herkemälle maapohjalle (savi) rakennetusta asutuksesta. Lisääntyvä tärinä voi aiheuttaa häiriöitä osalle vaikutusalueen ihmisistä. Rakennuksiin aiheutuvat vauriot ovat epätodennäköisiä. Vaihtoehdoissa 1 ja 1A on tärinävaikutukset suuruudeltaan ja laajuudeltaan samanlaisia.

Louhinnan aiheuttama tärinä voi välillisesti aiheuttaa muutoksia yksityiskaivojen rakenteille tai veden laadulle. Lähimmät yksityiskaivot sijaitsevat noin puolen kilometrin etäisyydellä hankealueen pohjois-, itä- ja länsipuolella.

Tärinän vaikutusalueen laajuuden ennustaminen on vaikeaa, sillä se riippuu mm. louhinnassa käytettävistä räjähdysainemääristä, kerrallaan räjäytettävän alueen suuruudesta ja panostuksen suunnittelusta. Lisäksi tärinän vaikutusalue riippuu tarkastelukohteiden ja hankealueen välisen kallio- ja maaperän tyypistä.

Tärinävaikutukset tulee huolellisilla kaikkien tärinää aiheuttavien työvaiheiden suunnittelulla (räjäytyksistä työmaakuljetuksiin) ja toteutuksella minimoida.

Arviointiselostuksessa suositellut katselmuksot tulee tehdä lähialueen rakennuksissa ennen louhinnan ja murskauksen aloittamista. Katselmukseseen esitetään kaikkia alle 500 metrin etäisyydellä louhinta-alueen rajasta sijaitsevia asuinrakennuksia. Lisäksi tulisi katselmoida ne yli 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta sijaitsevat rakennukset, joissa tullaan tekemään tärinämittauksia. Tärinän tarkkailumittauksia tulee tehdä maaperältään ja rakenteiltaan erityyppisissä kohteissa, eri etäisyyksillä ja eri puolilla louhinta-aluetta.

Talousvesi

Suunnitellulla hankkeella ei arvioida olevan suoria pohjavesivaikutuksia ympäristön yksityiskaivoihin. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat noin 1,5 km etäisyydellä hankealueen itäpuolella sekä noin 2 km etäisyydellä luoteispuolella. Suunniteltu toiminta sijoittuu lähimmillään noin 500 m etäisyydelle lähimmistä yksityiskaivoista.

Hankealueen pohja- ja pintavesien laatua ja pohjaveden pinnankorkeuksia tarkkaillaan alueella käynnissä olevassa Ämmässuo – Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailussa. Yhteistarkkailu on ollut käynnissä vuodesta 2003 lähtien. Arvioinnin lähtötietoina on käytetty Ämmässuon – Kulmakorven alueella toteutetun vesien tarkkailun tuloksia, sekä alueella aikaisemmin toteutettujen YVA -menettelyjen aikaisia tutkimuksia. Lähtötietoina on käytetty myös alueen yksityiskaivoista vuonna 2008 tehtyä kaivokartoitusta, jonka yhteydessä kartoitettiin hankealueen läheisyydessä olevia yksityiskaivoja. Hankealueesta noin 1100 metriä itään Mustanpurontien alueella joissakin kaivoissa veden laatu on ollut heikentynyt vuonna 2014. YVA-selostuksessa todetaan, että hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä tullaan kartoittamaan uudelleen hankealueen

itäpuolisen alueen, Kolmperän alueen ja pohjoispuolisen Histan alueen yksityiskaivot.

Louhinta ei tule merkittävästi vaikuttamaan alueen pohjaveden pinnankorkeuksiin tai virtaussuuntiin. Pohjaveden päävirtaussuunta on pohjoiseen kohti Turunväylää. Pohjaveteen voi kulkeutua typenyhdisteitä, jotka ovat peräisin louhinnassa käytetyistä räjäytysaineista. Lisäksi louhinta voi aiheuttaa pohjaveden samentumista lähellä louhittavaa aluetta. Louhintatärinä saattaa aiheuttaa muutoksia porakaivojen rakenteille ja veden laadulle. Hankkeen pohjavesivaikutukset arvioidaan kuitenkin vähäisiksi, ja ne rajoittunevat hankealueelle ja sen välittömään lähiympäristöön.

Louhintojen vaikutuksia pohjavesiin suositellaan seurattavaksi liittämällä hankealue osaksi Ämmässuo – Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailua. (Yhteistarkastelua varten Kulmakorpi I:n hankealueen eteläreunalle suositellaan asennettavaksi uusia pohjaveden havaintoputkia 2 kpl. Tarkkailuputkista seurataan pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua.

Radon

Louhinta rikkoo kalliota ja voi lisätä radonin kulkeutumista ulkoilmaan louhinta-alueen läheisyydessä. Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse yksityiskaivoja, jolloin räjäytysten mahdollisesti aiheuttama radonin lisäkulkeutuminen on epätodennäköistä. YVA-selostuksessa todetaan, että mahdollisia muutoksia radonin pitoisuuksissa voidaan seurata hankealueen läheisyyteen sijoittuvista pohjaveden havaintoputkista.

Yhteisvaikutukset

Suunnitellun hankkeen kaikkien vaikutusten yhteinen vaikutusalue ulottuu noin kilometrin etäisyydelle hankealueen rajasta. Kauimmaksi ulottuvia vaikutuksia ovat melu-, pöly-, ja tärinävaikutukset, jotka leviämisen kannalta otollisissa olosuhteissa voidaan havaita 600 metristä aina 1,4 km etäisyydelle saakka hankealueesta. Hankkeen haitallisista vaikutuksista lieventämistoimenpiteitä edellyttävät selkeimmin pöly- ja melupäästöt.

Haitallisten vaikutusten lieventämiseksi YVA-selostuksessa on esitetty useita toimenpiteitä. Murskauksen ja rikotuksen pölyhaittoja tulisi vähentää murskauslaitosten koteloinnilla, pölyn sitomisella ja keräämisellä.

Meluntorjunnassa tulee ottaa huomioon alue kokonaisuutena. Tiedottamalla räjäytyksistä ennakkoon voidaan vähentää äänten yllättävyydestä aiheutuvaa häiriötä ja huolta. Valvontaa, mittauksia ja tulosten avoimuutta tulisi tehostaa. Päästöjen yhteisvaikutuksia on vaikea arvioida ilman objektiivisiä mittareita. Mittauslaitteistoja, joiden mittaustulokset voidaan näyttää ajantasaisesti internetissä, olisi suositeltavaa mahdollisuuksien mukaan käyttää melu- ja tärinämittauksissa.

Kunnallistekniikan rakentaminen asuinalueille, joissa on olemassa riski räjäytysten aiheuttaman tärinän vaikutuksista talousvesikaivojen rakenteisiin, poistaisi asukkaiden kokemaa pelkoa vesihuollon kohdalla.

Kevyen liikenteen väylän rakentaminen Nupurintielle Kolmperän risteykseen saakka parantaisi liikenneturvallisuutta ja vähentäisi estevaikutusta. Raskas liikenne tulee ohjata pois Nupurintieltä moottoritielle, mikä parantaisi liikenneturvallisuutta.

Alueelle on saatava riittävän leveät suojaviheralueet. Suojaviheralueiden riittävyys arvioimisessa tulisi huomioida nykyisten toimintojen haitat, kuten melu ja pöly, jotka erityisesti louhinnassa ovat merkittäviä.

Ehdotus toiminnan vaikutusten seurannasta

YVA-selostuksessa on laadittu ehdotus vaikutusten seurannasta Kulmakorpi I:n louhinnan ja murskauksen edetessä.

Melu YVA-arvioinnin yhteydessä tehtiin melumallinnus, mutta toiminnan käynnistyttyä on tehtävä melumittauksia joilla varmistetaan, että mallinnetut melutasot vastaavat tilannetta käytännössä ja että melutason ohjearvot eivät ylitä. Melumittaus tulee tehdä ainakin lähimpien asuinrakennusten pihalla Kolmperässä, Histassa ja Nupurissa.

Tärinä Tärinämittauksia tulee tehdä maaperältään ja rakenteiltaan erityyppisissä kohteissa, eri etäisyyksillä ja eri puolilla louhinta-alueita. Mittauksia tehdään valikoiduista lähialueen rakennuksista toimintaa aloitettaessa tai louhintatapaa oleellisesti muutettaessa. Mittauksilla varmistetaan, ettei louhinnassa käytetä ylisuuria räjähdysainemääriä.

Lähialueen taloissa tulee tehdä katselmus ennen louhinnan ja murskauksen aloittamista. Katselmukseen esitetään kaikkia alle 500 metrin etäisyydellä louhinta-alueen rajasta sijaitsevia asuinrakennuksia. Lisäksi katselmoidaan ne yli 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta sijaitsevat rakennukset, joissa tullaan tekemään tärinämittauksia.

Ilman laatu. Vaikutusten arvioinnin perusteella Kulmakorpi I:n alueen kalliolouhinta ja murskaus edellyttää tehokkaita pölypäästöjen lieventämistekniikoita ja -käytäntöjä. Pölypitoisuuden seuranta mittaamalla on suositeltavaa. Vaikutusten seuranta voidaan toteuttaa lähimmässä häiriintyvässä kohteessa tai sen tuntumassa.

Mittaukset aloitetaan ennen hankkeen käynnistymistä, jotta muutosta voidaan arvioida. Mikäli ilmalaadun seurannassa ilmenee kohonneita pitoisuuksia, on harkittava pölyntorjunnan tehostamista alueella. Koska eri hankkeiden pölypäästöjen yhteisvaikutukset ovat huomattava epävarmuustekijä, on syytä harkita Ämmässuo – Kulmakorpi alueen kaikkien toimijoiden yhteisen ilmanlaadun seurantaohjelman laatimista. Yhteisten alueellisten pölyntorjuntakäytäntöjen luominen, kirjaaminen ja vastuuttaminen olisi mahdollinen ratkaisu epävarmuuden hallintaan.

Pohja- ja pintavedet. Louhintojen vaikutuksia pohjavesiin suositellaan seurattavaksi liittämällä hankealue osaksi Ämmässuo – Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailua. Yhteistarkastelua varten Kulmakorpi I:n hankealueen eteläreunalle suositellaan asennettavaksi uusia pohjaveden havaintoputkia 2 kpl. Tarkkailuputkista seurataan pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua.

Linkki Kulmakorpi I:n YVA-selostukseen löytyy seuraavalta sivulta:

<http://www.ymparisto.fi/fi->

[FI/Asiointi luvat ja ymparistovaikutusten arviointi/Ymparistovaikutusten arviointi/YVAhankkeet/Kallion louhinta ja murskaus Kulmakorven alueella Espoossa/Kallion louhinta ja murskaus Kulmakorven\(29863\)](#)

Tiedoksi

- Uudenmaan ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat

Espoon kaupunki, Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.8.2015 § 77

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Espoon kaupungin Kulmakorpi I kalliolouhinnan ja murskauksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Espoon kaupunki suunnittelee Kulmakorpi 1 -nimiselle, ehdotusvaiheessa olevalle asemakaava-alueelle uuden työpaikka-alueen rakentamista. Tämä edellyttää kallion louhintaa, louheen murskaamista ja murskeen poistoa alueelta.

Alueen kokonaispinta-ala on 68 ha. Louhintaa tehdään noin 40 hehtaarin alueella. Louhittavan kallion paksuus vaihtelee pääosin 5-8 metrin välillä ja on enimmillään noin 15 m. Kaikki louhittava kiviaines on tarkoitus murskata alueella.

Selostuksessa arvioidut vaihtoehdot:

Vaihtoehto 0: hanketta ei toteuteta, jolloin kalliota ei louhita eikä asemakaavaa toteuteta

Vaihtoehto 1: kalliota louhitaan n. 40 ha, louhinnan kokonaismäärä on noin 2,3 milj. m³kr (noin 6,2 milj. tonnia), louhinta kestää alle 6 vuotta (3-6 vuotta) ja vaikutusten arvioinnissa louhinnan ja murskauksen on oletettu kestävän 3 vuotta.

Vaihtoehto 1A: kalliota louhitaan n. 40 ha, louhinnan kokonaismäärä on noin 2,3 milj. m³kr (noin 6,2 milj. tonnia), louhinta kestää yli 6 vuotta (6-10 vuotta) ja vaikutusten arvioinnissa louhinnan ja murskauksen on oletettu kestävän 10 vuotta.

Louhinta- ja murskaushankkeessa vaikutukset ihmisten terveyteen syntyvät erityisesti toiminnan aiheuttaman melun, värinän ja pölyn lisääntymisen kautta. Espoon sosiaali- ja terveyslautakunta painottaa, että ilman riittäviä pölyntorjuntaratkaisuja molemmissa toteuttamisvaihtoehdoissa (VE 1 ja VE1A) hankealueesta 500 - 600 metrin päässä sijaitsevien lähimpien asuinalueiden (Kolmperä, Histan kartanon alue ja Nupurin pientaloalue) asukkaat altistuvat pölypäästöille, jotka voivat ylittää lainsäädännössä annetut ohje- ja raja-arvot.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa edelleen, että kaikkia arviointiselostuksessa suositeltuja meluhaittojen vähentämistoimia (mahdollisimman hiljaiset työkoneet, toimintojen sijoitus alueella, toiminta-ajat, räjäytyspanosten suuruus) tulee hankkeessa käyttää, koska melutasot jo nykyisellään ylittävät ulkomelun ohjearvot Turun moottoritien ja alueella olevien muiden toimintojen johdosta.

Altistumista arvioitaessa on otettava huomioon alue kokonaisuutena, jossa usea eri toimija tuottaa melu- ja pölypäästöjä. Ennen louhinnan aloittamista on laadittava YVA-selostuksessa esitetty kaikkien Ämmässuo - Kulmakorpi alueen toimijoiden yhteinen ilmanlaadun seurantaohjelma sekä luotava yhteiset kirjatut ja vastuutetut pölyntorjuntakäytännöt. Pölyn ja meluntorjuntatoimenpiteet tulee toteuttaa erityisen huolellisesti ja siten, että mahdollisesti toteutettavan hankkeen aiheuttamat pöly- ja meluhaitat asuinalueilla jäävät vähäisiksi eivätkä aiheuta terveyshaittaa asukkaille.

Hankealue ei sijaitse pohjavesialueella. Louhinta ei ulotu mainittavasti kalliopohjaveden pinnan alapuolelle eikä pohjavesiolosuhteissa ole odotettavissa muutoksia. Pohjaveteen voi kulkeutua typenyhdisteitä, jotka ovat peräisin louhinnassa käytetyistä räjäytysaineista. Lisäksi louhinta voi aiheuttaa pohjaveden samentumista lähellä louhittavaa aluetta. Hankkeen pohjavesivaikutukset arvioidaan kuitenkin vähäisiksi, ja ne rajoittunevat hankealueelle ja sen välittömään lähiympäristöön. Lähimmät yksityiskaivot sijaitsevat noin puolen kilometrin etäisyydellä hankealueen pohjois-, itä- ja länsipuolella. Toiminnalla ei ole

suoria pohjavesivaikutuksia yksityiskaivoihin, mutta louhintatärinä voi välillisesti aiheuttaa muutoksia porakaivojen rakenteille ja veden laadulle. Lähialueiden kaivojen veden laatu tulee kartoittaa ennen louhintojen alkua, kuten YVA-selostuksessa on esitetty. Kunnallistekniikan rakentaminen asuinalueille, joissa on olemassa riski räjäytysten aiheuttaman tärinän vaikutuksista talousvesikaivojen rakenteisiin, poistaisi asukkaiden kokemaa pelkoa vesihuollon osalta.

Vaikka hankkeen aiheuttama lisäys raskaan liikenteen määrään Nupurintiellä ei ole kovin merkittävä, kevyen liikenteen väylän rakentamista Nupurintien varteen tulee kiirehtiä. Väylä parantaisi liikenneturvallisuutta alueella.

Arviointiselostuksessa on käsitelty monipuolisesti ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia ja annettu asukkaille mahdollisuuksia osallistua YVA-menettelyyn työpajan sekä ryhmä- ja puhelinhaastattelujen muodossa. Haastatteluissa esiin tulleita koettuja haittoja nykytilassa olivat ilman ja veden laatu ja melu. Lisäksi merkittävänä negatiivisena terveysvaikutuksena tunnistettiin yksittäisten asukkaiden kokema stressi. Arviointiselostuksessa todetaan, että asukkailta saadun palautteen pohjalta on selvää, että alueen asukkaiden sietokyky ottaa vastaan haitallisia vaikutuksia on jo ylittynyt. Asukkaat kokevat, ettei alueen tilaa ole tutkittu riittävän tarkasti ja objektiivisesti ja alueella kaivattiin kattavaa yhteisvaikutusten arviointia.

Lisäksi lautakunta toteaa, että hankkeeseen liittyy haittavaikutuksia, jotka eivät ylitä terveysvaikutukselle asetettuja ohjearvoja, mutta ne voivat kuitenkin aiheuttaa viihtyvyyden heikkenemistä ihmisten asuin- ja elinympäristössä. Viihtyvyyshaitta jatkuvana ja vahvana saattaa vaikuttaa haitallisesti ihmisen terveyteen.

YVA-selostuksessa todetaan, että Ämmässuo - Kulmakorpi alueella tehtyjen YVA-hankkeiden pohjalta on noussut tarve kartoittaa syvällisemmin asukkaiden kokemuksia terveysvaikutuksista. Selvitys tulisi kuitenkin tehdä sitomatta sitä mihinkään yksittäiseen hankkeeseen. Maaliskuussa 2015 tehdyn valtuustoaloitteen pohjalta on konsultoitu Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen terveysvaikutusten arvioinnin asiantuntijoita, ja Espoon terveyspalveluissa valmistellaan mm. terveystarkastusta alueen asukkaille.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tarpeellisena hanketta koskevien tutkimusten ja seurannan tulosten avointa, nopeaa ja riittävää tiedottamista asukkaille. Tiedottamalla esim. räjäytyksistä ennakkoon voidaan vähentää äänten yllättävyydestä aiheutuvaa häiriötä ja huolta.